

# Obsah

|            |   |
|------------|---|
| Úvod ..... | 9 |
|------------|---|

## MLÁDÍ A STUDIA

|                                     |    |
|-------------------------------------|----|
| 1. Rodina .....                     | 12 |
| 2. Dětství a studia .....           | 24 |
| 3. Na pražské univerzitě .....      | 33 |
| <i>Literatura ke kapitole</i> ..... | 38 |

## KAREL ABSOLON BIOSPELEOLOG

|                                                                                                                                                                                                                                |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Na rozcestí dvou vědních disciplín .....                                                                                                                                                                                    | 42 |
| 2. Počátky biospeleologických výzkumů a první publikace .....                                                                                                                                                                  | 44 |
| 3. První roky 20. století, popisy mnoha druhů bezobratlých<br>živočichů, rozsáhlá publikační činnost .....                                                                                                                     | 47 |
| 4. Absolonovy výpravy na Balkán, nová významná etapa<br>úspěšných biospeleologických výzkumů .....                                                                                                                             | 53 |
| 5. Dvacátá až čtyřicátá léta 20. století, postupné zpracovávání<br>materiálu ze starších sběrů, všeobecně odborná pojednání<br>o temnostní fauně a některé kritické připomínky<br>k Absolonově činnosti v oboru zoologie ..... | 67 |
| 6. Poslední období biospeleologických prací,<br>monumentální nevydané dílo <i>Travunia</i> .....                                                                                                                               | 70 |
| <i>Literatura ke kapitole</i> .....                                                                                                                                                                                            | 76 |

## KAREL ABSOLON SPELEOLOG

|                                                                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Začátky .....                                                                                                    | 80 |
| 2. První mimořádné speleologické objevy<br>Karla Absolona v podzemí .....                                           | 82 |
| 3. Další objevy v systému Sloupských jeskyní, objevné expedice<br>do Rasovny, exkurze v Mladečských jeskyních ..... | 87 |

|                                                                                                                                                                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4. Absolonovy výpravy do Macochy – předzvěst velkolepých objevů v podzemním systému Punkvy .....                                                                                                                              | 97  |
| 5. Průzkumy v Císařské jeskyni, Rudickém propadání a v dalších lokalitách Moravského krasu, objevy v Holštejnském údolí .....                                                                                                 | 108 |
| 6. Rok 1909 a 1910: objev Punkevních jeskyní a nových částí Kateřinské jeskyně a jejich zpřístupnění veřejnosti .....                                                                                                         | 120 |
| 7. Moravský kras aneb Dr. Karel Absolon v pravém světle .....                                                                                                                                                                 | 128 |
| 8. Období 1910–1920: objevy, průzkumy a dokumentace dalších jeskyní, postupný objev celé suché části Punkevních jeskyní až na dno Macochy, zpřístupnění Macochy, objevy a výzkumy v Kateřinské jeskyni, cesty na Balkán ..... | 136 |
| 9. Dvacátá a třicátá léta: otevřený boj s ponornou řekou Punkvou, historické zpřístupnění podzemní plavby, vznik Akciové společnosti Moravský kras, urputné hledání cest pod Macošskou plošinu .....                          | 142 |
| 10. Přelom třicátých a čtyřicátých let: průkopy v Zazděné, objev systému propastí pod Hlubokým závrtem a dramatické události v Kateřinské jeskyni .....                                                                       | 170 |
| 11. Poslední speleologické průzkumy s účastí Karla Absolona, objevné průstupy v Plánivách, objevy v Černé propasti v Šošůvských jeskyních .....                                                                               | 176 |
| <i>Literatura ke kapitole</i> .....                                                                                                                                                                                           | 179 |

## KAREL ABSOLON ARCHEOLOG

|                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Počátky archeologických zájmů .....                                               | 182 |
| 2. Archeologem z pověření .....                                                      | 183 |
| 3. První výstavy a úsilí o světovou propagaci .....                                  | 187 |
| 4. Cesta k výzkumům v Dolních Věstonicích .....                                      | 192 |
| 5. Co přinesly výzkumy horního sídliště v Dolních Věstonicích I – objev Venuše ..... | 202 |
| 6. Výzkumy jeskyně Pekárny neboli Díravice či Kostelíka .....                        | 221 |
| 7. Postupující zkáza metropole lovců mamutů v Předmostí u Přerova .....              | 239 |
| 8. Hledání pra-aurignacienu a gigantolity z Ondratic .....                           | 249 |
| 9. Marná akce v Býčí skále .....                                                     | 252 |

|                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 10. Zpět do Dolních Věstonic – dolní sídliště<br>s plastikami a záhada starších vrstev ..... | 256 |
| 11. V těžkých letech nacistické okupace .....                                                | 264 |
| 12. Publikace a názory .....                                                                 | 267 |
| <i>Literatura ke kapitole</i> .....                                                          | 282 |

## KAREL ABSOLON MANAŽER

|                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------|-----|
| 1. Karel Absolon a veřejnost .....                        | 294 |
| 2. Výtvarní umělci .....                                  | 302 |
| 3. Spisovatelé .....                                      | 309 |
| 4. Fotografie a film .....                                | 311 |
| 5. Společenské styky .....                                | 315 |
| 6. Turismus .....                                         | 320 |
| 7. Zahraniční kontakty .....                              | 327 |
| 8. Studijní cesty .....                                   | 342 |
| 9. Pavilon Člověk a jeho rod<br>a Pavilon Anthropos ..... | 353 |
| <i>Literatura ke kapitole</i> .....                       | 371 |

## KAREL ABSOLON – DOBA POVÁLEČNÁ A POSLEDNÍ ROKY ŽIVOTA

|                                     |     |
|-------------------------------------|-----|
| 1. Poválečné trampoty .....         | 376 |
| 2. Slovenské intermezzo .....       | 379 |
| 3. Co ještě odkázat světu? .....    | 380 |
| <i>Literatura ke kapitole</i> ..... | 391 |

## Bibliografie Karla Absolona

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| (včetně novinových článků a recenzí) ..... | 393 |
| Jmenný rejstřík .....                      | 419 |
| Místopisný rejstřík .....                  | 425 |